

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 20. Kwietnia V. S. ROKU 1810.

S. PETERZBURG. V. S. d. 6 kwietnia.

Dnia 28 marca wyszło ztąd kilka rot artylerji do Kronsztadu na wzmocnienie tamtejszej osady. Wojska 5tej i 14 dywizji opuszczają swoje stanowiska, skoro otworzy się żegluga na morzu Bałtyckim: bronić one będą brzegów morza bałtyckiego i Finskiej odnogi przeciwko wszelkiej napaści Anglików — Rozgraniczenie nowo nabytego kraiu w Gallicyi już skończyło się; azatém J. J. Mość rozkazać raczył zmniejszyć liczbę tam będących wojsk i dla lepszej wygody one rozstawić na rozległych kwaterach; wiele więc półkowi-dzie teraz w sąsiedzkie gubernie.

Niektóre gazety niemieckie, piszą z Wiednia, zaczęły na nowo tworzyć polityczne romanse: a co najdziwniejszą! opierają one swoje wymysły na takich wypadkach, które nie tylko niesłużą za wątek do baśni, lecz zupełnie im są przeciwne. Wydawcy tych gazet usiłują ciągle z każdej ważnej okoliczności wywodzić wielkie skutki na rachunek przyszłego losu Europy. Tą koleją związek terazniejszy domu austr. z Imperatorem fr. odkrywa im obszerne pole do domysłów: śmiało oni zapowiadają publiczności, iakby rzecz pewną, że Xięstwu Warszawskiemu dostanie się reszta starej Gallicyi, i że zwróci się starodawny tytuł królestwa: a drudzy dziennikarze donoszą, że za przywróceniem królestwa, wznowione będą pierwsze prawa i przywileje obywatelów byłej Polski, i że oni będą nosić długie suknie, i golić głowy, i t. d. — Rzecz dziwna! że JPP. wydawcy takie piszą gazety, a nieczytują tych, które od dawna zasłużyły na wiarę u publiczności. Ubolewać należy, że i z tych ostatnich niektóre przedrukowywają pomienione artykuły żadnej pewności niemające. W mowie Grafa Montalivet ministra fr. spraw wewnętrznych, pod koniec roku przeszłego w gazetach Paryżkich pomieszczonej, wyjaśniono dokładnie, że Imperator Napoleon nigdy nie miał zamiaru przywracać byłej Polski, i że sprzymierzeńcy Francyi w żadnym przypadku nie będą mieli najmniejszego powodu do niespokojności. Terazniejszy nasz sojusz z Francją jeszcze bardziej aniżeli pierwszy potwierdza te nadzieje; związek trzech najsilniejszych mocarstw w Europie, jest tego pewnym zakładem, oraz powszechnej spokojności na lądzie rękomyją.

LONDYN 25 marca (z gazet Franc.)
Officer fr, który tu przyjechał z depeżami odjechał nazad z urzędnikiem dozorującym nad ieńcami. Dnia 20 do Plymouth zawinął

statek z 6 angiolkami, które od lat 7 w niewoli były we Francyi—Dnia 22 w izbie parow wielkie były spory względem negocyacji z lądem. Opozycya czyniła zarzuty z Monitora, że ministrowie chciwi krwi ludzkiej odbiegają od pokoju, że niechęć przystąpić do żadnych układów, a nawet unikają negocyacji o wymianę ieńców. Przeciwnie usprawiedliwiali się ministrowie wmawiając, że pismo gazeciarskie nie jest urzędowe, i niezasługuje na odpowiedź. Długo przedłużyla się wrzawa w Parlamencie, czy ministrowie mają usprawiedliwiać się czy nie? azatym czy papiery względem projektowanej negocyacji mają być w Parlamencie złożone lub w sekracie zachowane? Wygrali ministrowie sprawę większością 31 głosów przeciwko 29. W tych sporach byli tacy, którzy powiedzieli, że niema żadnej nadziei pokoju w dzisiejszym położeniu interessow hiszpańskich i portugalskich—Mówić nieprzestają o odmianie naszego ministerium: Margrabia Wellesley ma być pierwszym Lordem izby skarbowej, Perceval vice-Lordem, Eldon prezydentem rady, Camden vice prezydentem, Huskison kanclerzem izby skarbowej, Harrington w Departamencie artylerji, Canning sekretarzem spraw zagranicznych.

Gazeta w Cadix wychodząca donosi, że dowództwo floty odjęte zostało Admirałowi Alava a oddane A. Villaviciosa przychylnemu anglikom i gorliwemu patryocie hisz. D 17 przybyły do miasta 2 regimenta ang. i 1 portugalski; i jeszcze więcej przyjdzie posiłków z Gibraltaru. Francuzi czynią przygotowania do prędkiego podbicia tej twierdzy; już zbudowali most łączący ląd z wyspą Leon; wysypują teraz ogromną baterją dla łamania murów miejskich. D. 6 i 8 marca wielka i nadzwyczajnie silna burza srożyła się na oceanie; żadne okręty oprzeć się niemogły nawalnicy, miotając statki po wielkiej przestrzeni rzuciła iedne przeciwko skalom, drugie na mielizny wpędziła. Okręty angielskie wytrzymały burzę, lecz hiszpańskie i portugalskie oprzeć się niezdolaly; ieden okręt odział 130 i kilka fregat osiadło na piasku i przez francuzow rozpalonemi kulami, oraz przez anglikow i hiszpanow spalonemi zostały. Po wielu portach skarżą się na wielkie szkody, które tam burza zdziałała. Gdzieindziej powstały na morzu tak nazwane trąby; od morskich wichrow, porwana i wzdęta nakształt wieży woda morska, idąc nad powierzchnią morza wywracała i zalewała wszystko co napotkała.

AMSTERDAM 7 kwietnia. (z Hambr) Piszą od niższego Renu, że traktat przez Xcia Cadore i Admirala Verhuel ułożony, d. 16 podpisany, został ratyfikowany przez Ludwika i Napoleona d. 31 marca. Składa się on z 16stu artykułów, których treść następująca. (1 Wszelki handel z Brytanią W. zakazany, aż póki rozkazy gabinetowe 1807 niebędą odwołane. (2 Na zamknięcie portów i brzegów dla zatomowania komunikacji, będzie wyciągnięty w Hollandyi kordon od 18 t. celników francuzkich; w liczbie tej znajduie się 3 t. jazdy a 6 t. piechoty fr. (3 Holandya obowiązana swoim kosztem utrzymywać te woyska. (4 Okrety przestępujące przepisy iszego artykułu będą skonfiskowane (5 Całe to rozporządzenie ustanie, skoro Anglicy cofną swoje rozkazy gabinetowe 1807. (6 Zelandya, Brabancya, i część Geldryi leżąca na lewym brzegu Waal ustępuie się Francyi razem z Nimegą, Bommel, i Wondrichem. (7 Ustupione departamenta wolne są od długow krajowych Hollandyi na nie przypadających, lecz dług prywatny w tym samym stopniu zostaię. (8 Do dnia 1 Lipca następującego Hollandya obowiązana dostarczyć Francuzom 9 okrętow liniowych zupełnie uzbroionych, 6 fregat i 100 szalup kanonierskich. (9 Od dnia ratyfikacji traktatu dochody z krajow ustąpionych do Francyi należą. (10 Towary na okrętach amerykań. od d. 1 stycznia wprowadzone, należą do rozporządzenia francuzkiego. (11 Wszelkie towary z rękodzielni ang. naysurowiey są zabronione w Hollandyi. (12 Ostre środki policyi mają byćdz przedsiębiorcze przeciwko dającym assekuracye za całość ładunku, przeciwko przewożącym towary zakazane, gdyż kontrabanda wytepioną być powinna. (13 Wszelkie towary, we Francyi za kontrabandę poczytane, niemogą być składane w magazynach w odległości o 4 mile od granic fr. lecz mają byćdz zabierane. (14 W ciągu tego traktatu komunikacya między Hollandyą a Francyą ma byćdz przywrócona. (15 Imperator fr. gwarantuię całość królestwa hollenderskiego (16sty artykuł przeznaczna czas ratyfikacji traktatu i iego wymiany.

Francuzi stojący w Briel Dordrecht Utrecht odebrali rozkaz na skutek traktatu ustąpić za granicę królestwa: osadzić mają miasto i port Emden ażeby nie rzeką Weser niemogło byćdz wprowadzonym do Niemiec—Z Anglii przychodzące wiadomości donoszą, że Admiral Saumarez poprowadził do Sundu 20 okrętow liniowych. Xiążęta z familii Burbońskiej, w Londynie mieszkający, stracili od niejakiego czasu wiele ze swojej dawney wziętości i powagi; Lordowie ang. ostrożnie z nimi obchodzą się i rzadko u nich bywają. Xiążęta żyją prywatnie i u dworu niepokazuię się. W portach angielskich, iak słyhać czynią się przygotowania do nowej wyprawy. Słaba więc nadzieia pokoiu zupełnie upadać zaczyna—Król nasz po odprawionych godach w Paryżu spodziewany tu iest na dzień 8my—Woyska fr. nad Renem w ciągłym poruszeniu zostaię. Z Niemiec południowych zupełnie wyciągaię, całkowiec opuszczaię Bawaryą i królestwo wirtemberskie.

PARYZ d. 4 kwietnia. (z Monitora, Frank,

Zuch :) Uważaię, że w kalendarzyku tegorocznym Imperatorskim, Oyciec S. nieiost pomieszczony w liczbie Monarchow europeyskich, lecz znajduie się w drugim oddziale na czele kardynałow: niema tytułu Papieży zostaię tylko imię Piusa 7 oraz własne Barnaba Chiaramonti. Pod tytułem państwo francuzkie położono w tym oddziale Francyą, Włochy, Sycylią, Luca, Piombro i Hollandyą tak iak było roku przeszłego. Potem następuie tytuł o Xiążętach związku Reńskiego; w opisanii ich iedna tylko tegoroku odmiana, że Xże Weymar pierwiey położony aniżeli Xże Gotha. Wielkim Mistrzem orderu 5 run złotych Imperator sam zapisany, a komandorow i kawalerow niema. Marszałkowie państwa pomienieni są w tym porządku: Marszałkowie Angereau X. Castiglione, Soult X. Dalmacyi, Mortier X. Treviso, Ney X. Elchingen, Victor Xiążę Beluno, dowodzący w Hiszpanii; M. Davoust X. Ekemil szef 3 korpusu woyska niemieckiego; M. Oudinot X. Regio dowodząca 2go korpusu w Niemczech; M. Marmont X. Raguzy komenderuiący 11 korpusem armii niemieckiey; M. Macdonald X. Tarentu szef korpusu we Włoszech. M. Massena X. Eslingen, M. Bernadotte X. Pontecorvo i Brune położeni bez żadney komendy.

Z Bayonne donoszą że Józef Napoleon król hisz odprawił wiadz wspaniałe do Mallagi d. 4 marca. Obywatele wystawili bramy tryumfalne; i ulice kobiercami a okna kwiatami przyozdobili Wiechał monarcha do miasta przy okrzykach zebranego ludu i przy ciągłym z dział strzelaniu. Na audyencyi przyjmował rozmaite władze miasta; a potęm był w katedrze na Te Deum. W Maladze komenderuię osadę Xże Sułkowski. Mówią że król uda się z tego miasta ku Walencyi—Francuzi czynią przygotowanie do przeyscia na wyspę Leon za pomocą mostu, który rzucili na kanale oddzielaiącym Cadix od lądu. Prowincye południowe zupełnie spokojne. O woysku na zdobycie Portugalii przeznaczoném pisać przestano; iako też i o tym co Anglicy z Portugalozykami i Hiszpanami przedsiębiorą w tamtey stronie. Woysko Xcia Abrantes miało byćdz daleko licznieyszem aniżeli dziś znajduie się; lecz gwardya Imperatorska i rozmaite parki artyleryi, doniey mające należeć, z drogi cofnięte zostaię.

G. Kellerman Gubernator starey Kastylii ogłosił następnny rozkaz „Dla położenia końca rozboiom, i wytepienia bandytow, postanawia się ażeby odtąd obywatele obojętni niebyli, wszyscy mieszkańcy powinni uzbroić się przeciwko zbóycm, inaczey za ich współników będą uważani. Po miastach na każdej wieży będzie strażnik, który za postrzeżeniem zbliżaiący się kupy swywołney, powinien uderzyć we dzwony: na to hasło wszyscy mieszczanie i włościanie okoliczni natychmiast uzbroić się mają i uderzyć sami lub z francuzami na zbóycow. Sprzeciwiający się temu przepisowi ukarani będą winą pieniężną, lub robotami publicznieymi. Za bezpieczeństwo żołnierza fr. całe gromady odpowiadaię. Każdy za bandytę uważać się ma, któryby był uzbroiony nosił mundur nowy a niedawny hisz. Od 6. marca ogłasza się powszechna amnestya dla wszystkich, którzyby po-

wrócili do domów. Nikt niemoże oddalić się ze swojej gromady, bez pozwolenia zwierzchności,— W Valladolid Junta kryminalna skazała na śmierć 19 złoczyńców oskarżonych i przekonanych o rabunki po drogach i rozboje na wielkich traktach.

Dnia 1 i 2 skończyły się ostatecznie ceremonie szluby cywilnego i duchownego. W S. Cloud X. Arcykanclerz dopełniał obrzędu cywilnego: w obecności urzędników korony, rodziny Imperatorskiej i W. X. Wirtzburskiego stryja Ludwiki, stanąwszy przed tronem i nisko skłoniwszy się rzekł te słowa „ W imieniu Imperatora! w tym Monarchowie z tronu powstałi, a Arcykanclerz tak daley mówił. N. Panie! czy wchodzisz w szlubne związki z Marią Ludwiką AXczką austr, która tu przytomna? “ Tak iest, odpowiedział Imperator, zaszlubiam sobie tu obecną Marią Ludwikę AX. austr. Potym Arcykanclerz Imperatorowey uczynił podobne pytanie: i ta odpowiedziała „ Oswiadczam iż wchodzę w szlubne związki z Imperatorem Napoleonem, który tu iest przytomny. Azatym Arcykanclerz ogłosił ten związek w tych słowach „ W imieniu Imperatora i prawa oswiadczam że Imperator Napoleon i Maria Ludwika AXczka austr: zawarli kontrakt małżeństwa “ Siedli więc monarchowie na tronie i wziowszy pióro od sekretarza akt ten podpisali; przytomni świadkowie otaczający trón także ręce przyłożyli iakoto: matka Imperatora, Ludwik król hol, Hieronim król westf: X. Borghese, Joachim król neap, Eugeniusz vice-król włoski, X. Arcykanclerz Cambaceres, W. vice-elektor Taylerand, Julia królow hisz: Hortensia królowa hol, Katarzyna królowa west, Karolina królowa neap, W. X. Z. Wirtzburski, Augusta vice-królowa włoska, Stefania W. X. Badeńska, Xiążę dziedziczny Baden, X. Arcypodskarbi Lebrun, X. Z. Vicehetman Berthier — W Paryżu w kaplicy pałacowey Wielki Jalmużnik Imperatorski dawał błogosławieństwo duchowne nowej parze małżeństwa. Kiedy wszyscy Urzędnicy i familia zgromadzili się do kaplicy, kiedy Monarchowie w przygotowanych trybunach usiedli, W. Jalmużnik zaspiewał Veni creator, potym poświęcił złote pierścienie, Napoleon i Ludwika stanęli u wielkiego ołtarza i zdiowszy rękawiczki, prawą ręką sobie podali, a W. Jalmużnik rzekł do Imperatora te słowa „ N. Panie! czy przysięgasz w obliczu kościoła świętego przed Bogiem, że bierzesz za prawą małżonkę tu obecną Marią Ludwikę AX. austr? Tak iest, mci Panie, odpowiedział Napoleon. Czy obiecujesz i przysięgasz, mówił daley Arcybiskup, bydź wiernym we wszystkich rzeczach małżonce iak podług przykazania Bożego prawy mąż bydź powinien? Tak mci Panie “ Podobne pytania były uczynione Imperatorowey i ta w podobnychże słowach odpowiedziała. W. Jalmużnik oddał zatym poświęcone pierścienie Imperatorowi który wkładając z nich ieden na palec Imperatorowey rzekł „ Daię ci ten pierścień na znak małżeństwa które my z sobą postanowiliśmy “ Tu W. Jalmużnik przeżegnał Nowożeńców; w tym monarchowie uklękli, a Arcybiskup wzniosłszy nad ich głowy rękę błogosławił mówiąc po łacinie modlitwy zaczynające się od słów „ Boże

Abrahama, i Weyrzy na nas prosiemy cię Panie. Potym nastąpiła wielka msza, w czasie której Monarchowie przyklękali w miejscach stosownych; byli skropieni wodą święconą, całowali S. ewangelią i patynę. Po Te Deum laudamus cała ceremoia zakończyła się i wszyscy z wielką paradą udali się z kościoła do pałacu: gdzie Imperatorowa odbierała przysięgę od dam honorowych i pałacowych, które Jey przedstawione były. Akt szluby w metrykach katedry za pisany i do xiąg stanu cywilnego oddany — Ziechali się do tej stolicy prefektowie departamentow i merowie Miasta pierwszych, wszyscy którzy z przepisow prawa na koronacyi Imperatorow znaydować się powinni, Piszą ze Strażburga że AX. Karol wkrótce przyedzie do stolicy francuzkiej i tu czas nieiaki zabawi. X: Esterhazy pierwszy dygnitarz węgierski tu przybywa; iuż Niemcy przeiechał, Cesarz przysłał w podarku piękne konie arabskie dla Napoleona.

HAMBURG d. 11 kwietnia (: z Hambur) Gazeta Kopenhagska ogłosiła wiadomości, iakimi Londyn był napelniony, z powodu przybycia gońców fr. i austr od tych dwóch rządow. Między innemi od Francyi propozycjami miała znaydować się ofiara Teneryffy i wysp Yónskich, obietnica uznania Ferdynanda 7 za Króla południowey Ameryki i wysp Kanaryjskich, tudzież projekt oddania Anglii Hannoveru, Lecz niedługo panowały te wieści; ministrowie dali zrozumieć że negocyacya iedynie ma za cel wymianę ieńców. Politycy angielscy, którzy przerażeni związkiem Napoleona z Franciszkiem z cieszyli siebie nadzieją nowey wojny, dziś rozpaczają widząc iey niepodobieństwo. Lękać się raczey powinni o Indye wschodnie, do których może bydź uskutecznioma wyprawa kiedykolwiek: mieszkańcy niecierpliwie czekają momentu w którymby pozbyli się iarżma ciężkiego anglikow.

W Sztokolmie zgromadzone stany szwedzkie, mają skończyć obrady swoje d. 7 kwietnia—Przez Kopenhagę przeiechało do Szwecyi dwóch francuzow Moreau i Jourdan z pasportami przez samego Napoleona podpisane, ieden z nich miał wstęgę legionu honorowego—Karol 15 na kapitule orderu Serafickiego zapowiedział że Imperator fr: mianowany iest kawalerem tego orderu, i że posłane iemu 5 wstęgi oddał Senatorowi Beauharnois, Xciu Aldobrandini i GD. Reylli—W Xięstwie Meklemburskim ogłosić kazał Napoleon że związki przyziacielskie i handlowe są przywrócone ze Szwecyą, że zatym porty są dla nich otwarte.

Woyska w Hannoverze rozłożone utrzymywać się będą kosztem obywatelow; lecz ten po obliczeniu ze skarbu powrócony będzie. Officerowie oprócz mieszkania i światła niczego potrzebować nie będą; obrok dla koni z magazynow skarbowych będzie dostarczony—Do Norymbergi za główną kwaterą przeniosły się administracya obozowa szpital i kancelaria M. Davoust; tamże przychodzą woyska portugalskie—W. X. Frankfurtski Karol obchodził uroczyscie dzień godow Napoleona i Ludwiki. Głosić na nowo zaczynają że wielki Sąd będzie postanowiony na sprawy niemieckie; że w tym zamiarze papiery dawnych seymow rzeszy z Ra-

tyzbony zabrane do Paryża pilnie są przeziera-
ne, ażeby organizacya nowej magistratury przy-
stosowaną była do zwyczajów i praw niemieckich
GM: Shioldebrand i Baron Otter, którzy
towarzyszyli Gustawowi Adolfowi aż do gra-
nic Xięstwa Baden, a ztamtąd udali się do Pa-
ryża, przybyli teraz do Drezna, dla oglądania
tamecznych ciekawości. Król saski zabronił w
kraiach swoich dziennika wydawanego przez P.
Kotzebue pod tytułem Pszczoła, iakoż z uwag
nad traktatem Wiedeńskim. Hrabia Batowski
wyznaczony od Fryderyka Augusta posłem do
Hiszpanii. Na przełożenie ministra wojny Xcia
Poniatowskiego król saski mianował Genera-
łów brygady Fiszera, Roźnieckiego, Kamieniec-
kiego, Sokolnickiego i Lepelletier generałami
dywizyi. Ostatni rodem francuz, pułkownik
artyleryi fr: od 2. lat zostaje w służbie Xstwa
warszawskiego.

MEDYOLAN d. 28 marca. Z Frankf i Ham:
D. 27 lutego na posiedzeniu Senatu prezydent
Paradisi przeczytał następnęj treści pismo Im-
peratora i króla Napoleona pod datą 12 lute-
go „Senatorowie! Prawa królestwa włoskiego
opisały porządek następstwa i przypadek, w
którym Eugeniusz Napoleon nasz ukochany syn
przysposobiony ma wziąć koronę włoską. Przez
pismo nasze roku 1807 grudnia 20 nadaliśmy
pomienionemu Xięciu tytuł Xcia Weneckie-
go. Dla uzupełnienia życzeń naszych dla nie-
go, postanowiliśmy wyznaczyć posąg dla niego
iako dla Xiążęcia włoskiego. Przekonani ieste-
śmy, że wy świadkowie jego osobliwszego do
nas przywiązania i poświęcenia się dobru lu-
dow królestwa włoskiego, chętnie uchwalicie
wyrok przeznaczający dla niego przyzwoite
uposażenie „D. 2 marca Senat wyznaczył ko-
missiä na roztrząszenie tego projektu i zrobił
uchwałę ażeby X. Eugeniusz miał w dobrach
narodowych milion lirow dochodu licząc po
pięć procentow od 100: w liczbie tych dóbr ma
bydź Villa Bonaparte. D. 12 Imperator pod-
pisem swoim upoważnił ten wyrok i iemu
moc prawa nadał. Azatym Senat przystąpił
do wykonania tego co uchwalił.

W przyszłym miesiącu spodziewamy się
powrotu Vice króla z Paryża po skończonych
uroczystościach szlubu. Imperatorowa Ludwika
hojnością dla ubogich oznaczyła swoją dro-
gę do Paryża; po wielu miastach iey wołą X.
Neufchatel rozdawać kazał znaczne pieniądze
na zasilenie potrzebnych w Chalons rozdać ka-
zano 6000 frankow. Piszą że do Paryża zie-
chało wielu Anglików—W Rzymie klasztory
mają bydź zniesione, a dobra na opłatę długu
publicznego i utrzymanie monumentow rzym-
skiej wielkości obrócone. Woyska fr: iedne
posunęły się z państwa kościelnego do króle-
stwa neap, a drugie na to miejsce tam przy-
były—Od granic tureckich donoszą że z Bośnia-
kami przyszło do krwawey rozprawy, lecz że
ta żadnego skutku mieć nie będzie. Basza Tra-
wniku chciał osadzić Settin. Mówią że na wio-
snę sam Sułtan ma stanąć na czele potęgi Ot-
tomańskiej.

WARSZAWA d. 12 kwietnia. Z Warszaw
Pozn: Zusch:] Wyjazd Fryderyka Augusta z
Drezna do nas postanowiony jest na dzień 28
kwietnia—Miasta niektóre Xięstwa naszego

Za pozwoleniem Cenzury Wileń:—W Drukarni Kuryera Litt:

złożywszy w tytule pożyczki summę zł: 11,154
onę ofiarowały darem na potrzeby kraiu i obli-
gacyi żadnych nieprzyiely.—Zatrudniaią się tu
podniesieniem edukacyi płci żeńskiej; instytu-
ta pensye, szkoły, pilnie są examinowane i kie-
rowane, ażeby odpowiadały celowi przeznaczono-
nemu—Założono tu instytut wakcynacyi na
szczepienie ospy krowiey dzieciom dla urato-
wania ich od naturalney. Wszystkie narody
z oklaskiem przyymią to dobrodzieystwo nie-
śmiertelnego Jennera wynalazcy wakcyny;
wszędzie ona upowszechnioną bydźby powinna.

D. 15 powrócił tu z Drezna X. Józef w to-
warzystwie G. Fiszera: d. 16 ogłosił dekret
królewski względem podziału Xięstwa na 4
okręgi woyskowe; i oddania w nich komendy
4 Generalom dywizyi, oraz względem poru-
czenia dowodztwa w każdym departamencie
Generalowi brygady. Pierwszy okręg woysko-
wy składa się z departamentow Warszawskie-
go, Płockiego i Łomżyńskiego, i tam dowodzą
GD. Zaiączek i GBB. Krasieński, Mielżyński,
Dziewanowski. Drugi okręg złożony z depar-
tamentow Poznańskiego, Bydgoskiego i Kali-
skiego; tu dowodzą GD. Dąbrowski, i GBB.
Axamitowski, Woyczyński, Turno. Trzeci zło-
żony z departamentow, Lubelskiego i Siedle-
ckiego; gdzie dowodzą GD. Kamieniecki, GBB.
Niemoiewski i Kamiński. Czwarty okręg skła-
da się z departamentow Krukowskiego i Radom-
skiego; w nim dowodzą GD. Sokolnicki GBB.
Bogański i Piotrowski. Szefami sztabow w
pomienionych 4 dywizyach są Kossecki, Ce-
drowski, Nowicki, i Szumlański. Komendan-
tami twierdz, Modlina i Sierocka, Pułkowni-
cy Moiaczewski i Krasieński, Zamościa GB. Ha-
uke; Częstochowy Podpuł. Meller; Pragi Maior
Łaszewski. Komendantami miast głównych 4
dywizyi, Warszawy, Poznania, Lublina, i Kra-
kowa GBB. St, Potocki, i Kwasniewski Pułkow-
nicy Gużkowski i Zieleński—GB. X. Sułkowski
zostaje do dalszego rozkazu w Hiszpanii.

WILNO d. 19 kwietnia Dokończenie bio-
grafi Ludwika 16—Miał on wszystkie cnoty pry-
watne; dobry mąż i oyciec, pościwy człowiek,
lecz słaby krol dla ministrow. Lubił pracę
i rozkosz prawdziwą; bez dumy i namiętno-
ści rozrywał się polowaniem i robotami me-
chanicznymi. Umiał doskonale historyä i ge-
ografiä fr: mówił czysto po łacinie i po an-
gielsku. Wydał życie Rycharda 5 i instru-
kcyę dane woiażerowi Lapeyrouse, sercu iego
honor czyniące. Boiaźliwy, z trudnością tłu-
maczył się, lecz gdzie chodziło o religię albo
o szczęście francuzow, nie było wymówniejsze-
go: nie raz nowi ministrowie byli tym nadzw-
yczajnie zdziwieni. Niestety! żył w wieku ze-
psucia, gdzie wszystkie iego cnoty były pogar-
dzone i stały się przyczynä iego nieszczęść. W
Temple napisał tkliwy testament, w którym
wzywa Boga na świadectwo swojej niewinno-
ści, przeprasza wszystkich, których mógł ura-
zić lub zgorszyć, i sam przebaczenie oświadcza.
Kamerdynerowi Clery zapisał wszystkie sprzę-
ty, iakie miał w więzieniu; a swoim przyiacio-
łom niewyrażając ich imienia czułą wdzię-
czność oświadczył. Malesherbes opisał dyary-
usz iego życia w więzieniu; bez rozrzewnienia
czytać go niepodobna.

5 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą — ectt. ectt. — Urodzonym Ludwikowi Komisarzowi Francuzkiemu, i Karolowi, oraz Józefowi Matthem Braciom, tudzież Józefinie z Matthow za Mężney Hannomonowey, i Lowicie takóż za Mężney Markardowey Siostram, i successorom dalszym pod jakimkolwiek tytułem będącym — Pozew przed Sąd Gł. 2 Departamentu obwodu Białostockiego, z Instancyi IO. Xcia Dominika Radziwiłła aktualnego Kammer-hera JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ordynata Nieswizkiego i Olyckiego ectra — Wynosi się do poparcia z appellacyi założoney przez Złgo Xcia Ordynata, od Dekretu oczewistego, Regencyi bywšzey Białostockiey, Instancyi pierwszy, w Ru 1808 na D. 22 lutni ferowanego, i dla Obzałtch pozywających się Matthow Braci i Siostr, Summy 32.000 złk. Pol. z prowizjami ad alterum tantum Sądzącego nie słusznie: na Dobrach tegoż Złgo Xcia; a przeto, przy odwołaniu się we wszystkim, do Aktow Remissyjnych specjalnych, teraz w Sądzie Głm 2m Departamencie obwodu Białostockiego znajdujących się, a pryncypalnie do dowodow, na tymże Dekrecie ze strony Xcia składanych, i obron używanych, oraz do przyczyn w appellacyi założoney, do kładnie opisanych, na skutek których: do podniesienia i znikczemnienia pomienionego wyżey Dekretu Regencyiniego, a tym samym, do uwolnienia Złgo Xcia Ordynata: od poszukiwaney napastnie wspomianey summy 32,000 z procentami, na Dobrach tutejszych Złgo Xcia; do powrócenia kosztow prawnych: niemniej, do zacydowania, tego wszystkiego, co w tey sprawie, w swoim czasie, i w Sądzie obszerniey i dostateczniey żądanym i wyprobowanym będzie — Z wolną poprawą takowey żałoby, Datt Ru 1810 Mca Marcá 15 Dnia.

3 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą ectt. ectt. — Urodzonym Danielowi Gottlibowi Ginterowi Kapcowi Królewickiemu — Pozew przed Sąd Głny 2go Departamentu obwodu Białostockiego, drogą założoney appellacyi wynosi się, z Instancyi Urodzonego Xcia Dominika Radziwiłła Kamer-hera Aktualnego JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI i Ordynata Nieswizkiego i Olyckiego Etra; wynosi się do poparcia Appellacyi założoney przez Złgo Xcia, od Dekretu oczewistego Regencyi byłey Białostockiey, 1szej instancyi, w roku 1802. Februaryi 5 d. ferowanego. A zatym przy odwołaniu się, we wszystkim do aktow byłey Regencyi: a mianowicie do dowodow ze strony tegoż Złgo Xcia w 1szej instancyi składanych i używanych, oraz przyczyn w appellacyi założoney, dostatecznie wypisanych; a na skutek tych dowodow i przyczyn, do skassowania pomienionego wyżey dekretu Regencyi całkowicie: a tym sposobem do uwolnienia zeszłego Xcia od pretensyi obzałto: Gintera, do stu kroć kilkadziesiąt tysięcy z procentami nie sprawiedliwie na rachowanych i poszukiwanych; na dobrach w tutejszym obwodzie Białostockim będących: do zwrotu, teyże kolei expens prawny: tudzież do za decydowania tego wszystkiego, co się czasu sprawy samey, obszerniey i dostateczniey, żądanym i dowiedzionym zostanie; z wolną poprawą tey żałoby — Datt roku 1810 mca marc 15 dnia.

3 Niżey podpisany Chirurg Dentysta, powracając z Moskwy do Berlina, udał się drogą przez Wilno tém końcem, aby uczynił zadosyć wyraźnym naleganiom znakomitych osob, którzy się przekonali o szczęśliwych skutkach iego operacyi; ma zatém honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż przybył do tutejszey Stolicy, w której się cztery tylko tygodnie zabawi. Osoby więc zasiągnąć mające iego rady, raczą nie odkładać na ostatni moment, albowiem interessa własne nie pozwalają mu dłużej, nad czas wyznaczony bawić. Niżey wyrażony tru-

dni się naywięcey operacyami, co do choroby zębów i ust, z tego więc względu czyści zęby, ogalca je z lagru jaki na nich zwykle osiada, a który zepsucie dziąseł przyczynia, a potem pruchnienie zębów od mału zębowego niebezpieczniejsze sprawia; odpowiedź przednie zęby oddzielnie wyrastają, a przez zbyt ciasne złączenie, scieraia się między sobą, potem pruchnieia, a nakoniec wypadają, niżej podpisany, w takowym przypadku rozdziela je, i zagładza uszkodzone części. Operacyia zachowująca zęby od nie uchybney onych uraty. Zbyt długie zęby piśnie, i ruwna, jeżeli zas potrzeba wymaga plompuie, krzywo wyrosłe prostuie, umacnia zaś ogołcone zdziaseł i chwiciacie się, obrączkami lub blaszkami zlotemi; wyrwa bolejące a do wyleczenia nie podobne zęby, szczególnym sposobem własnego wynalazku, iaki mówiac bez przesady potowę umnieysza bolu, nad inne; wsadza sztuczne zęby, różnemi sposobami, według potrzeby. Wypełnia zębowe miejsca, a nawet i te, w których zgoła ich już nie ma, w takowym razie sporządza dubeltowe wędzidełka sposobem własnego wynalazku, lecz wygodnieyszym daleko, z wielu względow od tego jaki jest dotąd znaiomy, takowe sztuczne zęby, których użytek jest aż nadto widoczny, naydoskońaley ruwnaią się przyrodzonym, tak dalece: iż się częy stokioc omylić można.

Trzydziestoletnia praktyka w tey sztuce, niedozwoli przypuścić powapiwania o iego talentach, do których dolączywszy reputaję nabytą w Berlinie, a naw • w całej Rossyi przez recenzye w roku 1788 i 1791, tniemniey ostatniego w roku 1803 pod tytułem, objaśnienie Praktyki w sztuce leczenia zębów dedykowanego I. Impr: Mości wszech Rossyi, od całych Niemiec uznane za naydoskonalsze w tem ięzyku, a wszystkim Doktorom i Chirurgom znaiome; chlubnego każe mu się spedziewać zaufania. Osoby żądające mieć dziełka w ięzyku Rosyyskim lub Niemieckim pod tytułem dzienny sposob u. trzymania dziąseł i zębów w czerstwości i czystości mogą znaledze drukowane u niżej podpisanego, exemplarz po 10 kopieiek.

Po odbytey nauce, i kilku letniey praktyce leczenia ruptur, doszedł niżey wyrażony sekretu robienia bandażow służących oboiey ptei: leczenie ruptur, czyli tak nazwanych wypętkości zależy iedynie na przystosowaniu prawdziwey bandaży: elastyczne, i sprężyste przechodzą daleko w dobroci, inne dotąd znaiome gatunki.

Niemasz powszechnego nieszczęścia dla ludzkości nad ruptury, dla tego też naysławnieysi mistrze w tey sztuce wynalazek elastycznych bandaży, nowém w sztuce leczenia i nayużyteczniejszym nazywają owocem; dobry elastyczny bandaż jest iednym tylko sposobem ratowania życia czło. wiekowi rupturze podległemu, przeciwnych zaś skutków spodziewać się należy po złe zrobionym bandażu. Doswiadczenie nauczyło podpisanego, iż większa część niebezpiecznych przypadków, na które cierpiący wystawieni bywają z złe utworzonych bandażow wynika, które bez proporcyi i należytego stosunku połączonych części sporządzone bywają.

Naostatek dołącza niżej podpisany, iż przed 20 lat wiele rozmaitych tak elastycznych iako i innych bandażow dostarczał, dla J. C. K. Akademii Wiedeńskiej.

S E R R E.

Dentysta w Berlinie, Chirurgiczney Akademii w Metz Cesarsko Królewskiego fakultetu w Akademii Wiedniskiey, Królewsko Pruskiego collegii medici et sanitatis w Berlinie, a od Cesarsko Chirurgiczney Akademii w S. Peterzburgu examionwany i potwierdzony członek,

Mieszkający na Niemieckiey ulicy w domu Bankiera Simsona na pierwszym piętrze od ulicy.

4 Dnia 7 kwietnia 1810 roku na sessyi Towarzy-

